


KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY


Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Gramatyka porównawcza języków indoeuropejskich		9.5.1000	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Filologii Klasycznej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia klasyczna	forma	stacjonarne
		moduł	wiedza o literaturze, książce i teatrze, cywilizacja śródziemnomorska
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Anna Marchewka, profesor uczelni; dr Agnieszka Witczak; dr hab. Anna Ryś, profesor uczelni; dr hab. Tatiana Krynicka, profesor uczelni; dr Grzegorz Kotłowski; dr hab. Bogdan Burliga, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Konwersatorium		30 godzin - udział w zajęciach	
Sposób realizacji zajęć		20 godzin - samodzielne przygotowanie do zajęć i do zaliczenia.	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Liczba godzin			
Konwersatorium: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
Dyskusja nad przedstawionymi zagadnieniami		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		Kolokwium zaliczeniowe (z pytaniami otwartymi)	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student po semestrze 2 otrzymuje zaliczenie z oceną na podstawie: aktywnego uczestnictwa w zajęciach – 30%; kolokwium zaliczeniowego – 70%.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	aktywny udział w zajęciach	kolokwium zaliczeniowe
	Wiedza	
K_W01	+	+
K_W02	+	+
K_W04	+	+
	Umiejętności	
K_U03	+	+
K_U09	+	+
	Kompetencje	
K_K01	+	+
K_K02	+	+
K_K04	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Celem zajęć jest nauczenie studentów podstaw problematyki i terminologii z zakresu gramatyki porównawczej, a także gramatyki opisowej, przydatnych podczas dalszego kształcenia się w ramach przedmiotów cyklu lingwistycznego.

Treści programowe

Prowadzący każdorazowo decyduje o zakresie i kolejności realizowania treści programowych obejmujących:

Języki świata. Badania lingwistyczne nad językami indoeuropejskimi – klasyfikacja języków indoeuropejskich (genetyczna, typologiczna, geograficzna).

Płaszczyzny systemu językowego (fonologiczna, morfologiczna, leksykalna, składniowa) i ich podstawowe jednostki przedstawione są w oparciu o wybrane języki indoeuropejskie – przede wszystkim sanskryt, język hetycki, łaciński, starogrecki, grecki, włoski, niemiecki, angielski.

Fonetyka i fonologia: akustyczno-artykulacyjny podział dźwięków mowy, podział foniczny strumienia mowy (głoska, sylaba, takt, syntagma, fraza), akcent (dynamiczny, muzyczny, ilościowy), intonacja, procesy fonetyczne kombinatoryjne (asymilacja, dysymilacja, epenteza, elizja, metateza i in.) a pozycyjne (redukcja, ubezdźwięcznienie); funkcjonalne ujęcie głosek mowy (fonem, allofon, fon), opozycja fonologiczna i cechy dyferencjalne fonemu, treść fonologiczna fonemu, neutralizacja fonemów.

Morfologia: 3 typy znaczeń w obrębie wyrazu (leksykalne, gramatyczne, słowotwórcze); morfem, allomorf, morf; typy morfemów; kategorie gramatyczne (KG) i sposoby ich wyrażania (syntetyczne i analityczne), typy KG w różnych językach indoeuropejskich (przypadek, liczba, rodzaj, określoność, osoba, czas, aspekt, tryb, strona); podstawy klasyfikacji części mowy; podstawowe pojęcia słowotwórcze (motywacja, derywant a derywat, formant, łańcuch słowotwórczy, typ słowotwórczy, gniazdo słowotwórcze).

Leksykologia: leksem, alleleks, leks; polisemia, typy homonimii, relacje semantyczne między leksemami (synonimia, antonimia, hiperonimia, hiponimia, kohiponimia, komplementarność, konwersja).

Składnia: zdanie a wypowiedzenie, związki nadrzędno-podrzędne między składnikami wypowiedzenia, człony zdania główne i drugorzędne; zdanie złożone.

Wykaz literatury

Literatura podstawowa:

R. Grzegorzczkowska, Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 2007.

T. Milewski, Językoznawstwo, Warszawa 1965 (lub późn.).

L. Bednarczuk (red.), Języki indoeuropejskie, t. I-II, Warszawa 1986-88.

A. Weinsberg, Gramatyka porównawcza języków indoeuropejskich, t. I – II, Warszawa 1986-90.

A. Meillet, Wstęp do językoznawstwa indoeuropejskiego, Warszawa 1955.

A. L. Sihler, New Comparative Grammar of Greek and Latin, New York-Oxford 1995.

Literatura uzupełniająca (do wyboru):

J. Fisiak, Wstęp do współczesnych teorii lingwistycznych, Warszawa 1975.

B. Comrie i in. (red.), Atlas języków: pochodzenie i rozwój języków świata, Poznań 1998.

M. Auerbach, M. Gollas, Gramatyka grecka, Warszawa 2000.

J. Wikarjak, Gramatyka opisowa języka łacińskiego, Warszawa 2007.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01; K_W02; K_W04	Student:

<p>K_U03; K_U09 K_K01; K_K02; K_K04</p>	<p>W01 (cf. K_W02; K_W04) zna w zaawansowanym stopniu problematykę i terminologię językoznawczą; W02 (cf. K_W04) potrafi wymienić języki indoeuropejskie i ich główne cechy gramatyczne; W03 (cf. K_W01) rozumie miejsce nauk o języku wśród dyscyplin humanistycznych.</p>
	<p>Umiejętności</p> <p>Student: U01 (cf. K_U03; K_U09) umie lingwistycznie zinterpretować poszczególne zjawiska i fakty z wyuczonych języków, m.in. z polskiego, łaciny, greki, angielskiego, włoskiego; U02 (cf. K_U03; K_U09) umie spostrzec zróżnicowania i podobieństwa o charakterze typologicznym w używanych językach.</p>
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>Student: K01 (cf. K_K02) potrafi pracować samodzielnie; K02 (cf. K_K04) ma świadomość złożoności problemów lingwistycznych; K03 (cf. K_K04; K_K01) ma świadomość oddziaływania różnych języków na inne (w tym – wpływy łaciny i greki na kształtowanie się późniejszych języków i.e. i nie i.e.).</p>
<p>Kontakt</p>	
<p>anna.marchewka@ug.edu.pl</p>	